

Nota van zienswijzen Conceptnota Kunst- en Cultuurbeleid 2014-2017

De conceptnota Kunst- en Cultuurbeleid 2014-2017 is in de periode van 5 september tot en met 3 oktober 2013 voor inspraak vrijgegeven. In deze periode zijn 3 schriftelijke zienswijzen ingediend, door het Pieter Vermeulen Museum, de Velser Gemeenschap en Stichting WN2000 (Bunkermuseum). De zienswijzen treft u hieronder aan. Zij zijn voorzien van een reactie van het College ten aanzien van een eventuele aanpassing van de tekst van de conceptnota.

Op 3 oktober 2013 heeft er een ronde tafel gesprek plaatsgevonden, waarvoor de culturele instellingen Stadsschouwburg/Kunstencentrum, Bibliotheek, de Velser Gemeenschap, het Pieter Vermeulen Museum, het Zee- en Havenmuseum, het Bunkermuseum en de Stichting Welzijn Velsen zijn uitgenodigd. De Stichting Welzijn Velsen was verhinderd, maar heeft aangegeven graag bij de uitwerking van de nota in een uitvoeringsagenda betrokken te willen zijn. Van het ronde tafel gesprek is een kort verslag gemaakt, dat u aan het eind van deze nota aantreft.

Inspraakreacties

Pieter Vermeulen Museum

Het is vreemd dat op pagina 42 van de nota het PVM niet wordt genoemd. Wat in de kopregel genoemd wordt, o.a. educatie, geldt met name voor het PVM. Ook wat betreft de gezamenlijke museummiddag (die onlangs weer een groot succes is gebleken) komt het PVM niet in het stuk voor. Het PVM is destijds de initiatiefnemer geweest en dankzij de inzet van de PVM-medewerkers is de organisatie tot stand gekomen. Heel veel uren van voorbereiding zijn hierin gaan zitten.

Reactie van B&W: Wij onderschrijven de reactie van het PVM. Het PVM is toegevoegd op blz. 42 van de conceptnota.

Culturele stichting De Velser Gemeenschap

Algemeen

De VG wil zijn waardering uitspreken over de nota. De nota geeft duidelijk weer waar de gemeente in de periode 2014 – 2017 met het Kunst- en Cultuurbeleid naar toe wil. Maar met het ergens naar toe willen ben je er niet. Daarvoor is inzet van mensen en middelen voor nodig. De invulling vanuit de gemeente daarvan wordt in deze notitie niet geheel duidelijk. Wat is, naast de gevraagde inzet van instellingen c.a., concreet de inzet en inbreng vanuit de gemeente om het Kunst- en Cultuurbeleid in de periode 2014 – 2017 te realiseren?

Reactie van B&W: De concrete inzet en inbreng van de gemeente wordt uitgewerkt in de uitvoeringsagenda Cultuur.

Hoofdstuk 3 Velsense visie op het cultuurbeleid voor de periode 2014-2017

Blz. 9

De VG onderschrijft voor de volle 100% de doelstelling van het cultuurbeleid: *“Het vergroten van ontwikkelingskansen voor jongeren en het verrijken van de belevingswereld van alle inwoners van Velsen door met kunst en cultuur in aanraking te komen”*.

Deze doelstelling sluit naadloos aan bij de doelstelling van de VG:

- a. het scheppen van een klimaat in de gemeente, waarin het culturele leven zich optimaal kan ontwikkelen;
- b. het meewerken aan en het stimuleren van de instandhouding en de verdere ontplooiing van het culturele leven in de gemeente;
- c. het verrichten van verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk zijn.

Reactie van B&W: Wij onderschrijven de stimulerende rol van de Velsere Gemeenschap voor het culturele klimaat in Velsen. De conceptnota kan op dit punt ongewijzigd blijven.

Blz. 10

De raakvlakken vanuit de strategische agenda met het beleidsveld cultuur betreffen voornamelijk IJmuiden. Velsen bestaat uit meerdere kernen waarin ook cultuur in al zijn vormen wordt beleefd.

Ook in de beleidsperiode 2014-2017 verdient de cultuur in alle kernen de nodige aandacht om alle inwoners van Velsen met cultuur in aanraking te laten komen.

Speerpunten van beleid voor de periode 2014-2017. De VG heeft in de afgelopen jaren meerdere malen getracht contacten te leggen met de Turkse gemeenschap om ook hen te betrekken bij de culturele uitingen van amateurs in Velsen. Tot op heden heeft dat, helaas, niet tot het gewenste resultaat geleid. Een actieve rol van de gemeente om, niet alleen met de Turkse gemeenschap, maar ook met andere gemeenschappen van Velsenaren van buitenlandse afkomst in contact te komen, kan de VG in deze helpen.

Reactie van B&W: De beleidsspeerpunten betreffen alle kernen van Velsen. Bij het opstellen van de uitvoeringsagenda Cultuur zal eveneens aandacht zijn voor alle kernen. Vanuit de gemeente is er ook aandacht voor het betrekken van inwoners met een niet-Nederlandse achtergrond. Wij refereren hierbij aan het recente bezoek aan de Kuba moskee. Dit onderdeel zal concreet worden uitgewerkt in de uitvoeringsagenda Cultuur.

Hoofdstuk 4 Cultuur in kennisrijk Velsen/Verbinding met andere sectoren in de samenleving

Blz. 12

Samenwerking op korte termijn. Wat is er op korte termijn van de gemeente te verwachten om met de actoren de aangegeven samenwerking (marketing, ICT en Financiën) te realiseren?

Reactie van B&W: De samenwerking die hier wordt beschreven betreft de samenwerking tussen de culturele instellingen. De gemeente speelt hierbij alleen als subsidieverstrekker een rol.

Het is de wens van het gemeentebestuur (zie blz. 39) en van de VG te komen tot een 'Jeugdkunstpás'. De wens van de VG gaat in deze verder. Een Kunstpás niet alleen voor de jeugd maar voor alle inwoners. Dit past ook in de doelstelling van het cultuurbeleid 'Het vergroten van ontwikkelingskansen voor jongeren en het verrijken van de belevingswereld van alle inwoners van Velsen door met kunst en cultuur in aanraking te komen'. In relatie tot de combinatiefuncties de opmerking om te onderzoeken of de combinatiefuncties ook kunnen worden ingezet bij het realiseren van een 'Kunstpás'.

Reactie van B&W: De middelen vanuit de combinatiefunctieregeling kunnen alleen worden ingezet op projecten die met het onderwijs worden uitgevoerd. In de uitwerking van de nota is het de moeite waard om te bezien in hoeverre het Kunstencentrum kan meedenken in de uitvoering van een Kunst- of Cultuurpás die door alle inwoners van Velsen gebruikt kan worden.

Samenwerking op de middellange termijn. De positie van amateurverenigingen is ook nadrukkelijk aan de orde bij de toekomst van de podia(kunsten) in Velsen. De VG is, in het bijzonder over de toekomst van het Witte Theater, betrokken bij de besprekingen ter zake. De ervaringen daarbij zijn zodanig positief dat de VG wil bepleiten deze positie van de VG, als belangenbehartiger, in dit soort besprekingen een formele status te geven.

Reactie van B&W: De gemeente betreft de Velser Gemeenschap graag ook in de komende periode bij ontwikkelingen op het gebied van kunst en cultuur. Dit krijgt mede vorm in de bestuurlijke overleggen die gemiddeld twee keer per jaar plaatsvinden.

Naast de samenwerking tussen Stadsschouwburg en Kunstencentrum dient ook de samenwerking tussen het voormalige Witte Theater en Bibliotheek aangegeven te worden.

De wens dat de Bibliotheek ook met de toekomstige exploitant van het voormalige Witte Theater nauw zal samenwerken dient, en dat ligt meer voor de hand, aangevuld te worden met de wens voor een nauwe samenwerking tussen Stadsschouwburg en de toekomstige exploitant van het voormalige Witte Theater.

Regelmatig zijn er door de gemeenteraad signalen afgegeven dat er in Velsen betaalbare podia moeten blijven voor amateurverenigingen. Het lijkt ons juist als dit signaal van de gemeenteraad een plaats krijgt in de voorliggende Kadernota. Hierbij verwijst de VG ook naar het gestelde in het Collegebericht, ontvangen op 27 augustus jl. voortgang traject Witte Theater 6-8-2013, ontvangen op 27 augustus jl.:

De amateur-gezelschappen krijgen in het nieuwe concept genoeg ruimte om hun voorstellingen te kunnen geven. Ook wordt er ruimte geboden voor cultuureducatie, bijvoorbeeld voor workshops van scholen, presentaties van het Kunstencentrum, de Rondjes Cultuur en repetities en uitvoeringen van scholen. In het ondernemingsplan wordt uitgegaan van een huurprijs van € 1.250 per dag voor deze activiteiten. Wij denken dat dit een realistisch bedrag is voor een niet-gesubsidieerd podium.

Dit betekent ten opzichte van de huidige tarieven een stijging van € 1.000 per dag. Uitgaande van ongeveer 25 activiteiten per jaar zou een indicatief bedrag van € 25.000 per jaar nodig zijn om amateur-gezelschappen en scholen de mogelijkheid te geven om van het podium gebruik te kunnen blijven maken. De raad heeft in de sessie van 4 april jl. en bij de behandeling van de perspectiefnota om deze indicatie gevraagd.

De VG bepleit in de nota als prioriteit aan te geven een uitwerking van het bovenvermelde in relatie tot een compensatie van de huur tot een indicatief bedrag van € 25.000,- per jaar. Een en ander zou al in de subsidiebeschikkingen voor 2014 zichtbaar moeten zijn om verenigingen duidelijkheid te verschaffen.

Reactie van B&W: De toekomstige exploitatie van het Witte Theater is nog niet volledig uitgekristalliseerd. Door een aantal factoren is het ingewikkeld om de exploitatie van het theater ongesubsidieerd rond te krijgen. Het college spant zich in om de laagdrempelige functie van het Witte Theater te behouden. Omdat het nog onduidelijk is hoe de exploitatie er uit gaat zien kan één en ander waarschijnlijk nog niet worden verwerkt in de subsidiebeschikkingen voor het jaar 2014.

Hoofdstuk 5 Cultuureducatie

Blz. 16

Definitie/cultuureducatie met kwaliteit. De inzet van de combinatiefunctieregeling. Onder verwijzing naar het hierboven vermelde bij blz. 12 en de tekst van de nota op blz. 39 wederom een pleidooi om de combinatiefunctie ook in te zetten voor de realisatie van een 'Jeugdkunstpas'.

Reactie van B&W: Meenemen in de uitwerking van de nota in een cultuuragenda.

Hoofdstuk 6 Amateurkunst

Blz. 19

Bij de definitie wordt bij de te onderscheiden disciplines in de amateurkunst de discipline zang niet vermeld.

Amateurkunst in Velsen. Naast de belangenbehartiging voor de ca. 50 bij de VG aangesloten organisaties vervult de VG ook een rol in de activiteiten van het Comité 4 en 5 mei Velsen, de jaarlijkse Anjercollecte en beschikt zij over een Decoratelier.

Dit alles uitgevoerd met vrijwilligers en een gesubsidieerde administratieve ondersteuning (door het wegvallen van een deel van de subsidie teruggebracht naar 18 uur per week).

De in de nota aangegeven redenen voor de overheid om te investeren in amateurkunst worden door de VG onderschreven. De hierop in de nota volgende alinea:

'De gemeente Velsen vindt het, gezien de bijdrage van amateurkunst aan de Velsense maatschappij, van belang om de VG en de vele amateurkunstverenigingen ook in de komende periode te faciliteren en te subsidiëren voor hun activiteiten' zien wij graag vertaald/vastgelegd in de meerjaren begroting van de gemeente.

Reactie van B&W: De discipline "zang" wordt toegevoegd aan de definitie. De andere activiteiten van de VG worden toegevoerd aan de nota. In de

meerjarenbegroting 2014-2017 is het budget voor de subsidiëring van de amateurkunst op een gelijk niveau gebleven, dit is vanzelfsprekend onder voorbehoud van de jaarlijkse vaststelling van de gemeentebegroting door de raad.

Hoofdstuk 7 Podia

Blz. 20

De VG verwijst hierbij naar het gestelde op blz. 1 en 2 van deze reactie en dan met nadruk het gedeelte m.b.t. het verschaffen van helderheid over het amateurtarief vanaf 2014 in het voormalige Witte Theater.

Reactie van B&W: Zie het onderdeel Witte Theater op pagina 4. De gewenste helderheid kan op dit moment helaas nog niet worden gegeven.

Blz. 21

Bij de jaarlijks door de gemeente met de SSV te maken afspraken wordt bij het tweede gedachten- streepje de wil aangegeven dat het podium (SSV) beschikbaar is voor activiteiten op het gebied van de amateurkunstbeoefening. De VG bepleit voor het woord 'beschikbaar' in te voegen het woord 'betaalbaar'.

Reactie van B&W: Betaalbaar is een subjectief begrip. We kunnen wel vaststellen dat de meeste amateurkunstverenigingen alleen gebruik kunnen maken van de Stadsschouwburg als zij subsidie ontvangen voor (een deel van) de huur. Dit is op dit moment al het geval.

Hoofdstuk 10 Culturele evenementen en festivals

Blz. 29

De subsidie van culturele evenementen. In de tekst wordt een ambitie aangegeven om, binnen de bestaande budgetten, culturele evenementen die aansluiten bij het bredere evenementenbeleid te subsidiëren naast de vele kleine evenementen die bijdragen aan de levendigheid van de gemeente.

De VG merkt op het zinvol te vinden als deze ambitie in de tekst nader wordt geconcretiseerd zodat er voor alle partijen ter zake duidelijkheid is.

Reactie van B&W: Er is jaarlijks een budget beschikbaar voor projectmatige culturele activiteiten. De afgelopen jaren konden alle aanvragen die voldeden aan de genoemde criteria worden gehonoreerd. Dit budget is in de meerjarenbegroting 2014-2017 op hetzelfde niveau gebleven.

Hoofdstuk 11 Regionale samenwerking cultuur

Blz 31

De VG acht het van groot belang dat het aanbieden van trainingen aan vrijwilligers, al dan niet via het Service Centrum Vrijwilligerswerk Velsen, wordt voortgezet. Voor alle ontwikkelingen waarmee vrijwilligers worden geconfronteerd (bv. op het terrein van het minder beschikbaar zijn van vrijwilligers, financiële middelen) moeten er handvatten worden geboden om op deze ontwikkelingen te kunnen inspelen.

Reactie van B&W: Dit standpunt wordt onderschreven.

Hoofdstuk 12 Culturele broedplaatsen, ateliers en beeldende kunst

Blz. 32

Belangrijk onderwerp in het Velsense verenigingsleven op het gebied van de amateurkunst is ook de huisvesting van de verenigingen. (actueel: Het Kunstenaars Collectief Velsen en Felison Brass). Regelmatig ontvangt de VG signalen dat hier problemen mee zijn. Wij vragen aan dit onderwerp in de nota aandacht te besteden met als aanvullende opmerking vanuit de VG dat een marktconforme huur bij het afsluiten van nieuwe huurcontracten voor gemeentelijke gebouwen door amateurverenigingen niet is op te brengen. Een, voor de verenigingen, betaalbare huur/vierkante meterprijs is van groot belang om te kunnen functioneren. Een verwijzing hierbij naar amateur-tarieven voor de podia moet gelezen worden als een suggestie.

Reactie van B&W: De gemeenteraad heeft in 2012 een Nota Huurprijzen vastgesteld. Dit is het kader waarbinnen de gemeente nieuwe huurcontracten afsluit. Wij hebben geconstateerd dat dit in sommige gevallen tot problemen kan leiden. Daarom is in de nota aangegeven dat per geval moet worden beoordeeld of de activiteiten van de betreffende vereniging voor subsidie in aanmerking kunnen komen.

Hoofdstuk 15 Conclusies, aanbevelingen en planning

Blz. 37

Vraag: Wanneer worden de conclusies, aanbevelingen en planning van de andere doelstellingen dan die voor 2014 uitgewerkt en in een uitvoeringsplan gepresenteerd?

Reactie van B&W: Planning is dat de nota in december 2013 in de gemeenteraad wordt vastgesteld. Het voorjaar van 2014 zal worden benut om samen met de relevante instellingen tot een uitvoeringsagenda te komen.

Bijlagen

Blz 39

Niet alleen de onderdelen Muziek en Beeldend van het Kunstencentrum zijn (nog) niet in een Jeugdsport- of cultuurpas bekend maar ook de onderdelen van Zang en Theater van de verenigingen (nog) niet.

In een overleg van de VG met de voorzitters van de bij de VG aangesloten organisaties in november 2012 zijn ideeën besproken om jeugd kennis te laten maken met de activiteiten van de bij de VG aangesloten verenigingen in de vorm van een cultuurpas. Zoals op blz. 2 van deze brief aangegeven heeft de VG de wens een kunst- of cultuurpas voor alle inwoners van Velsen mogelijk te maken. Wij als VG willen graag een rol spelen bij de voornemens van de gemeente m.b.t. de totstandkoming van een kunst- of cultuurpas. Hier voegen wij toe de opmerkingen eerder in deze notitie m.b.t. de inzet van de combinatiefuncties bij de totstandkoming van een 'Jeugdcultuurpas'.

Reactie van B&W: Wij stellen voor om dit onderdeel op te nemen in de uitvoeringsagenda.

Ideeën ontwikkelen voor het bereiken van nieuwe doelgroepen. Helaas zijn in de periode 2009 – 2012 de doelgroepen zoals aangegeven op blz. 1 van deze inspraakreactie, met name door de VG, niet bereikt. De VG heeft hiertoe wel diverse pogingen ondernomen.

Reactie van B&W: Wij stellen voor om dit onderdeel op te nemen in de uitvoeringsagenda.

Stichting WN2000/Bunkermuseum

p. 25: Het is goed dat het unieke karakter van de drie Velsense musea wordt onderkend. Aanbevolen wordt om expliciet te vermelden dat de steeds nauwere afstemming en samenwerking tussen de musea wordt toegejuicht. Door activiteiten en in de toekomst wellicht ook exposities onderling af te stemmen komt er meer samenhang in het toeristische en culturele aanbod van Velsen. De musea versterken dan niet alleen elkaar, maar dragen ook bij aan een toenemende aantrekkingskracht van Velsen als toeristische trekpleister. Dat effect kan nog verder worden versterkt als ook de aanwezigheid van de haven, het strand en het unieke duingebied in het perspectief worden betrokken. De musea kunnen de unieke elementen van het aanwezige landschap uitbuiten door, behalve hun eigen exposities, ook activiteiten in en over het landschap te organiseren.

Reactie van B&W: Dit onderdeel is toegevoegd aan de nota.

En overigens missen we de notie dat de Batterijen Olmen en Heerenduin tot rijksmonument zijn benoemd en daarom extra bescherming genieten. Ter inspiratie kan overigens misschien naar de situatie rond de Vesting Raversijde in Vlaanderen worden gekeken. Daar is rondom de vesting, met steun van de Vlaamse overheid een internationaal vermaard museum over de Atlantikwall neergezet. Dat trekt veel publiek. Wellicht is het een optie om aan het geplande Kust- Informatiecentrum ook museale elementen m.b.t. de geschiedenis van de Atlantikwall toe te voegen.

Reactie van B&W: De Batterijen Olmen en Heerenduin zijn toegevoegd aan de nota. De suggestie met betrekking tot de museale elementen met betrekking tot de geschiedenis van de Atlantikwall worden meegenomen bij de ontwikkelingen rondom de invulling van het Kustinformatiecentrum.

P 26, met betrekking tot Pieter Vermeulen Museum en 'Kustinformatiecentrum': Het moet natuurlijk 'kustinformatiecentrum' en niet 'kunstinformatiecentrum' zijn. Het is maar een letter, maar deze letter meer of minder maakt een enorm verschil in beleving. Verder kun je je afvragen of het in dit stadium zo verstandig is om de andere beoogde functies in het centrum zo expliciet te benoemen. Door ze niet zo expliciet of alleen als voorbeeld te noemen, houd je de mogelijkheid open om ook andere functies toe te voegen of in de plaats van de genoemde functies te plaatsen. Het is heel goed mogelijk dat een businesscase alleen met andere of extra functies valide wordt.

Reactie van B&W: De tekstuele aanpassing is verwerkt. De andere beoogde functies worden nu als voorbeeld genoemd, zodat er ruimte blijft om andere functies te verkennen.

p.30: Voornemen om professionalisering van vrijwilligersorganisaties te stimuleren en te faciliteren wordt omarmd. Het is goed dat trainingen worden ondersteund. Maar waaruit zal die ondersteuning bestaan? Dat kan concreter.

Reactie van B&W: Één en ander loopt nu voornamelijk via het Servicecentrum Vrijwilligers van de Stichting Welzijn. De ondersteuning kan gerichter worden ingezet als de behoefte van de vrijwilligers in kaart is gebracht.

Kort verslag Ronde Tafel Gesprek 3 oktober 2013

Aanwezigen: Martijn Mewe (Bibliotheek Velsen), Jacob Bron (Stadsschouwburg/Kunstencentrum), Joop Waijenberg (Pieter Vermeulen Museum), Thea Peet en Hans Geels (De Velsers Gemeenschap), Sijmen Schouten (Zee- en havenmuseum), Ruud Veltmeijer (Bunkermuseum), Wim Westerman (portefeuillehouder Cultuur) en Karin Schuurman (Beleidsmedewerker).

Geconstateerd wordt dat er schriftelijke inspraakreacties zijn binnengekomen van De Velsers Gemeenschap en het Pieter Vermeulen Museum. Het Bunkermuseum heeft haar inspraakreactie meegenomen naar de vergadering. De inspraakreacties zullen worden opgenomen in een nota van zienswijzen (zie hiervoor). Er zijn tot 3 oktober nog geen inspraakreacties van andere instellingen of inwoners van Velsen binnen gekomen.

De aanwezigen kunnen zich vinden in de hoofdlijnen en inhoud van de conceptnota. In het kader van de scenario's die worden beschreven in het hoofdstuk Cultuur in Kennisrijk Velsen (blz. 13 van de nota) wordt besproken wat Velsen wil uitstralen en waar Velsen uniek in is. Geconstateerd wordt dat de moderne scenario's (dynamische regio en dynamisch dorp) het beste passen in de Visie op Velsen. Cultuur in de duinen is een uniek element. Om dit meer voor het voetlicht te krijgen is er focus nodig op het gebied van marketing.

Specifieke aandacht vraagt het onderwerp vrijwilligers in de cultuursector. De musea in Velsen kunnen niet draaien zonder vrijwilligers. Ook het Kunstencentrum en de Bibliotheek inventariseren hoe zij vrijwilligers aan zich kunnen binden. Vanuit het oogpunt "vele handen maken licht werk" geeft Ruud aan dat dit ook vrijwilligers kunnen zijn die enkele keren per jaar activiteiten uitvoeren. Het onderwijs heeft hier al veel ervaring mee. Sijmen geeft aan dat het bestaansrecht van het Zee- en Havenmuseum vooral is gekoppeld aan het gebouw. Veel van de vrijwilligers hebben hier ook een binding mee. Verplaatsing zal daarom lastig zijn.

Het onderdeel vrijwilligers zal verder worden uitgewerkt in de cultuuragenda die na de vaststelling van de nota in samenspraak met de instellingen zal worden opgesteld.

Martijn vraagt aandacht voor de relatie met het Witte Theater. Deze is nu anders omdat nog niet duidelijk is hoe de toekomstige exploitatie van het Witte Theater er uit zal zien. De komende maanden zal hier duidelijkheid over moeten komen.

Jacob mist in de nota nog een onderdeel waar we trots op zijn in cultureel Velsen. In de afzonderlijke hoofdstukken wordt dit wel weergegeven, maar hij ziet dit graag nog wat nadrukkelijker terugkomen in de nota. Als voorbeeld noemt hij alle activiteiten rondom bekende Velsenaar Cornelis Vreeswijk.